

"Sahâbelere, fazilet-i külliye nokta-i nazarında yetişilemez,.." şahsi fazilet ve külli fazilet ne demektir?

Bu ifadeler üzerinde düşünülürken **"külli ve umumî"** ile **"cüz'î ve hususî"** tabirleri beraberce değerlendirilirse daha rahat anlaşılır. Meselâ, insanların tümünde ortak olan özelliklerin toplamı (**külli ve umumî faziletler**) ile atların tümünde ortak olan özelliklerin toplamı karşılaştırıldığında insanların üstünlüğü tartışılmaz. Fakat özel bir konuda mesela koşma konusunda atlar daha üstündür (**hususî fazilet**).

Fakat atların bu **"hususî"** konudaki üstünlüğü insanın **"külli"** üstünlüğüne zarar vermez. Üstad sahabeler ile onlardan sonra gelen İslam büyüklerini karşılaştırırken **"cüz'î fazilette ve hususî bir kemalde"** sonradan gelenlerden bazı kimseler üstün olabilirlerse de **"Sahâbelere, fazilet-i külliye nokta-i nazarında yetişilemez."** demektir. (1)

(1) bk. [Sözler, Yirmi Yedinci Söz Zeyli.](#)